

Το εκούσιο και ακούσιο στην χριστιανική ηθική

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#) / [Φιλοσοφία](#)

[Αθανάσιος Κορώνης, MSc στην Ορθόδοξη Θεολογία - Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο](#)

Το εκούσιο και το ακούσιο, επειδή, έχουν σχέση με το λογικό μέρος του ανθρώπου εμφανίζονται στη πράξη, διότι, αυτή είναι λογική ενέργεια. Επακόλουθο μιας πράξης μπορεί να είναι ο έπαινος ή κατάκριση. Από το είδος του πάθους το οποίο προκαλούν οι πράξεις, διακρίνονται σε ευχάριστες και σε δυσάρεστες. Σε εκείνες, δηλαδή, οι οποίες προκαλούν συμπάθεια ή συγνώμη και σε εκείνες οι οποίες προκαλούν μίσος και τιμωρία.

Όσον αφορά τις συνθήκες τέλεσης τους είναι δυνατόν μερικές να γίνονται ελεύθερα, ενώ υπάρχει και το ενδεχόμενο της αποφυγής τους. Η χρονική διάρκεια τέλεσης μιας ελεύθερης πράξης μπορεί να είναι διαρκούς ή ορισμένου χρόνου. Την ίδια χρονική διαβάθμιση έχουν και οι αποφευκτές πράξεις άλλες, δηλαδή, μπορούν να αποφεύγονται για πάντα και άλλες για λίγο. Στο χώρο του εκούσιου το αποτέλεσμα μια πράξης ακολουθεί επευφημία ή κατάκριση. Οι εκούσιες πράξεις γίνονται ελεύθερα, χωρίς βία και άγνοια και προσφέρουν μόνιμη ή πρόσκαιρη ευχαρίστηση σε εκείνους οι οποίοι τις πραγματοποιούν. Κατά συνέπεια η αρχή, ή

αιτία του εκούσιου βρίσκεται εντός του ίδιου του ατόμου το οποίο γνωρίζει τα «καθέκαστα», μέσα από τα οποία και στα οποία γίνεται η πράξη. Τα «καθέκαστα» είναι τα αποκαλούμενα περιστατικά μόρια και αποτελούν τα στοιχεία μιας πράξης. Τα «καθέκαστα» σε ένα φόνου π.χ. είναι ο δράστης, το θύμα, ο τόπος του εγκλήματος, το όργανο του φόνου, ο χρόνος και η αιτία διάπραξης της του φόνου. Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειώσουμε ότι υπάρχουν εκούσιες η ακούσιες πράξεις οι οποίες αν και είναι απαίσιες τις εκτελούμε για να αποφύγουμε πολύ μεγάλη ζημιά, Όπως στην περίπτωση ναυαγίου πετάμε στη θάλασσα ότι υπάρχει πάνω στο πλοίο.(Δαμασκηνός, 2009:185-187)

Οι πράξεις οι οποίες γίνονται στο ακούσιο είναι πράξεις ανελεύθερες και προκαλούν λύπη στον πράττοντα ενώ, το αποτέλεσμα τους χρήζει συγνώμης η συμπάθειας. Αυτές οι πράξεις δεν είναι ελεύθερες επειδή δεν γίνονται αυτοβούλως ακόμη και αν ο ενεργών εξαναγκάζεται. Διότι οι ακούσιες πράξεις γίνονται είτε με την βία, με εξαναγκασμό, δηλαδή, είτε από άγνοια. Η βίαια, ακούσια δράση είναι εκείνη της οποίας η αρχή, η αιτία της, είναι εξωγενής, βρίσκεται, δηλαδή, έξω από το άτομο στην οποία δεν συμμετέχει, αυτοβούλως, στο ελάχιστο ο εξαναγκαζόμενος. Στις ακούσιες πράξεις από άγνοια δεν παρέχει την αρχή, την αιτία της άγνοιας, το δρών πρόσωπο, αλλά αυτή απλά έτσι συμβαίνει. Ο Δαμασκηνός προς επίρρωση τη θέση του περί εκούσιου και ακούσιου παραθέτει δύο παραδείγματα. Αν κάποιος πυροβόληση και σκοτώσει, τυχαία, ένα περαστικό από το πεδίο άσκησης του στη σκοποβολή τη στιγμή κατά την οποία ο δράστης σημάδευε και πυροβολούσε, η πράξη αυτή θεωρείται ότι έγινε ακούσια και από

άγνοια. Έπειδή, δεν προκάλεσε ο ίδιος την αιτία της άγνοιας. Αντίθετη είναι η περίπτωση ενός μεθυσμένου ο οποίος διέπραξε φόνο, Το έκανε αγνοώντας μεν , όχι όμως ακούσια, αλλά εκούσια, διότι την μέθη την αιτία της άγνοιας την δημιούργησε ο ίδιος.(Δαμασκηνός, 2009:185-187)

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<https://bit.ly/3uANPN4>